

מי איכר את הבושה?

אחת מסימטות-הבחירות של הליכוד במערכת-הבחירות האחרונה, היתה "הם איכרו את הבושה!" — שהיתה מכוננת כנגד מנהיגי המערך. עכשיו, אחרי צירופו של המחלשות מיספר אחד לממשלת הליכוד, אפשר להשתמש באותה סיסמה עצמה נגד ראשי הליכוד: גם הם איכרו את הבושה. רק שהם איכרו אותה הרבה יותר מהר מאשר המפא"יניקים-לשעבר.

אסתר בחכומי, בת ים
מה שמנחם בגין צריך עכשיו לעשות זה רק לשכנע את גולדה מאיר להצטרף לממשלתו, ואז אפשר להתכונן למילחמה כבר באוקטובר הקרוב.

אברהם נאור, רמת גן
...צעדו של מנחם בגין מוכיח, שהוא מחדש מפני השילטון. העובדה שהציע את משרד-החץ למשה דיין מצביעה, אולי, על כך שהוא סבור שאין בין מנהיגי הליכוד איש המתאים לתפקיד זה. אפשר לסמוך על בגין שהוא מכיר היטב את האנשים שבמחיצתו.

מ. דן, חיפה
עד שלא הציע מנחם בגין את תפקיד שר-החץ בממשלתו למשה דיין, הייתי מודר אג. הקיצוניות, החרס-הגפישות והיעדר-הנכונות של מר בגין למשרות, עלולים היו להמיט שואה על עם ישראל. עתה, כשמינה את משה דיין לשר-החץ, נרגעתי. עצם המינוי מוכיח שהממשלה החדשה תלך לפשרות, לוויתורים ולנסיגות. עד עכשיו לא היה מי שיסביר לעם כמה זה חשוב, אבל עכשיו יוכל לעשות זאת דיין. הוא כבר רגיל להיכנע ולהתרפס בפני האמריקאים.

יוסף צ., תל-אביב
...בא לי להקיא!!!

אבינעם ריבלין, הרצליה
סיפורו של דיין לממשלת המילכוד היה הקץ ששבר את גב הגמל — את הגב שלי. בכל אופן, מישהו מצטרף אלי לי-קנדה?

נורית רזין, תל-אביב

יפתח ג., תל-אביב

אבינעם ריבלין, הרצליה

נורית רזין, תל-אביב

יפתח ג., תל-אביב

"עכשיו אני רואה כמה אתה חזקה..."

לקראת האסון

איני באה להתייחס כאן לעצם מהות הקטסטרופה שנפלה עלינו עם עליית הליכוד לשלטון. על כך נשלם את המחיר, עם פרעון השטר.

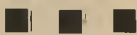
מר אבנרי מצייץ בכתבתו (העולם הזה 2072) כי המוני עם ישראל, אשר בחרו בליכוד, "לא היו מודעים לכך במעשה אשר יירשם בספרי ההיסטוריה, אבל הם עשו זאת. המניעים של איש ואשה מהם אינם חשובים. חשובה רק התוצאה: התור-צאה גור אה". זה נכון, ללא ספק.

מאידך ממשך מר אבנרי ואומר: "העם חש מה שהוא עושה, אילי לא בצורה מודעת לגמרי. אך לפחות, מתחת לסף-ההכרה, ידע היטב, הוא החליט לוותר סופית על סיכויי השלום, ולא חשוב באילו תירוצים תורץ הדבר."

קיימת כאן סתירה. מחד, המניעים של איש ואשה אינם חשובים, השוהה רק התוצאה.

מאידך, "מתחת לסף-הכרתו ידע היטב" המעשים שאדם עושה מתחת לסף-הכרתו אינם מודעים בהכרח לעושיהם, וכי וודאי לא במיגור כה רחב של הציבור. אנשים רבים שבחרו הפעם בליכוד, לא בחרו בצורה ראציונלית. זאת היתה ענישה למערך. זאת היתה מתאה נגד השילטון (המשך בעמוד 6)

מנו, שיש לנקוט יד חזקה כלפי פלוני ואלמוני, עוכריישראל.

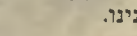
היזה ארוך יורד על המדינה, ואני חושש מאד כי העולם הזה יהיה — שוב — המיגדלור היחידי בחשיכה, הקול החופשי היחידי של ארצנו-ישראל השפויה. האי ה יחידים בים של תיקשורת כוונת.

דברים מעולם, "שוב", כי כבר היו הממונה על שירותי-הביטחון לשעבר, אי-סר הראל, סיפר בסיפרו כי במשך כמה שנים ראה המיטטר הבן-גוריוני שבועון העולם הזה את אויבו המסוכן ביותר.

היו אלה השנים שבהן שלטו משה דיין ושימרון פרס במדינה, מאחורי גבו של "הזקן". או הפועלו נגדנו שירותי-הביטחון והמיטטר, התפוצצו הפצצות במישרי המערכת, נשברו עצמות העורכים, נעשה ניסיון להקים נגדנו שבועון מתחרה שי מונן בכספי שירותי-הביטחון. ניתנה הורר אה לתיאטרון הלאומי להציג מחזה-הסתה שנכתב נגדנו. ולבסוף הוכן חוק מיוחד כדי להכניס אותנו לביטחון.

כל האמצעים האלה שהברו את העור למ הזה, להיפך, היתה זו שענתו היפה ביותר של שבועון זה. קוראיר-נאמניו המר תינו מדי שבוע לגיליון החדש, בדריכות ובמתחות. הם לא הרגישו את עצמם כי קוראים רגילים של עיתון רגיל, הם ראו בקוראי "השבועון המסויים" מחנה לחומים, ובפירוטים כל גיליון אקט של מאבק.

במאבק זה בין השילטון למכשיר-הדפוס ניצחה המיליאה המודרנית. אין ספק שאי-הרואל אכן צדק ב הערכתו: יותר מכל גורם אחר בארץ הכי שיר העולם הזה את הקרקע להתמוטטות מיטטר בן-גוריון, לכישלון רפ"י ולהחזרת מידה של שפיות למדינה. עד למילחמת ששת-הימים, כאשר שיכרו הניצחון והחזקת השטחים פתחו את הפתח לתהליך ה הקצנה, אשר פירותי-הבאושים שלו מוני חים עתה לפנינו.

עכשיו נכנסים לתקופה חמורה יותר לאין שיעור.

קשה לחזות מראש מה עתיד להתרחש. ייתכן שראשי המיטטר החדש כנים בי כוונתם המוצהרת לשמור על חופש-העיתונות נות במדינה — אם כי מותר לשאול מה פירושו של חופש-העיתונות בעיני גאולה כהן למשל.

אך ברור כי מיטטר כזה, בעיד סיגנון כזה, מוכרח להתנקש בחיי פשה-העיתונות, במקרים או במארר חר, ולו רק מפני שיכיר למצביר חירוב דאומיים, המיחמה ולהתנני שויות פנימיות, הננוגדים משבע מהותם את חריות-האדם.

בשנים האחרונות נמצאו מחקים רבים לי העולם הזה. גם עיתונים אחרים העזו לי חשוף פרשות-שחיתות, להתגרות בבעלי השורה, למתוח בקורת קטלנית.

מצב זה השתנה כעת כליל. חוששני כי מחקיני ימצאו עתה יעדים אחרים לצרר החקיני שלהם. לא יהיה נוח, וגם לא פופר לארי, ללכת עתה בדרכי העולם הזה. חוששני שלפנינו תקופה ארוכה, שבה נעמוד שוב לבדנו מול גלי שטיפת-המה, שבה נצטרך לקבל על עצמנו סיכונים רבים. הדבר יחייב היערכות חדשה של המערך

כח לקראת המצבים הצפויים. אנו מתחיי לים עתה לתת את דעתנו על כך. הדבר מחייב גם הידוק מחודש של תי יחסים עבר, כאשר "השבועון המסויים" היה מחרם, נרדף ומשמץ. אנו גניה שוב זקוקים לעזרת הקוראים לשם הגנה על העיתון ולהפצתו בבתים רבים.

כל גיליון של "העולם הזה" מהווה עתה תחמושת במאבק עדימותה של המדינה, שפיות-הדתה וקיומה כמדינה דמוקרטית, מודרני נית, היגיונית ונאוור, יש לדאוג שתחמושת זו תגיע ליעדה, שתהיה מצויה ברי כז אורח שיחיה

דהשתתף במאבק זה. לשם כך תהיה ררושה עזרתך.

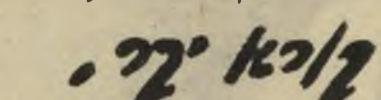
לפני 27 שנים וחודשים אימצנו לעצמנו סיסמה. נדמה לי שהיא רלוונטית כיום יותר מכפי שהיתה אי-פעם:

כלי מורא, כלי משוא-פנים.

העולם הזה, שמעון החדשות הישראליות

תל-אביב, רחוב גוריון 3, מדפון 03-243386. תארידי 136. מוען מברקי: "עולםפרס". מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רח' בן-אבנדרו. הפצה: "גד" בע"מ". גולפות: "צונקו-גרפיה כספני" בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. העורך: אורי תבור. עורך תכנית: יוסי שנון. עורכת כיתוב: נורית יהודאי. ראש המינהלה: אברהם סימן. מח' המודעות: רפי זכרוני. המו"ז: העולם הזה בע"מ.

ביקשתי להתארח הפעם במדור זה כדי להגיד לך כמה מילים. במיסגרת הדור יזה המתמשך בינך לבינינו. אני עושה זאת כעיתונאי, ולא כמועמד לתפקיד הכלי. שאני מופקד עליו. במסירת מידע שפוי, מאוזן, נכון — בצירוף תמונה נאמנה של המציאות שבה אנו חיים. תפקיד זה מתנגש כימעט תמיד עם רצונו של השילטון. גם במיטטר הדמר קרטי ביותר. השילטון מעוניין בתיאור ה מציאות בצורה הנוחה לו, כדי להצדיק את מעשיו ומחלליו.

ככה שהשילטון פחות דמוקרטי, יותר רודני, יותר קנאי, כן הוא מתנשא יותר עם עיתון חופשי ורר, חם, הרבק במשימתו.

פני שביעיים התחוללה מהפכה בי ארץ. מהפכה שקטה אך הרת-תוצאות. יעבור זמן עד שרגיש את מלוא עוצי מת השינוי שחל. אך החל מלפני שבועיים, הכל השתנה. עתידנו הלאומי, תחזית חיינו, וגם תפקידו של עיתון זה.

הקומוניסאר הפוליטי של תנועת החרות ברשות-השידור אמר לפני כמה ימים: "כל עובדי הרשות יצטרכו להתרגל לסיגנון החדש".

איגוד המרטי-משמעות. בעיקבות המהפכה, ישתנו כל כלי-התיק-שורת בארץ. "הסיגנון החדש" ישלט על כולם. התהליך יכול להתקדם באורח דרמטי, תי, או לחול באופן הדרגתי. אך אין שמץ של ספק לאן הוא יגיע. כלי-התיקשורת הממלכתיים — הטלוויזיה והרדיו — יצטרפו להתאים את עצמם למיטטר החדש. מי שאונו כרוייה, יכול היה לשמוע כבר השבוע את הצלילים הר אשוניים של המוסיקה החדשה.

בכלי-התיקשורת האחרים — העיתונים היומיים — יהיה התהליך מהיר עוד יותר.

הליכוד לא יכול היה לעלות לשילטון, לולא כלייתיקשורת אלה. אחריות גוראה רובצת עליהם.

אחרי מלחמת יום-הכיפורים נעשה ניס יון כלשהו בעריכת חשבו-הנפש בקרב העיתונאים. מעטים היו מוכנים להכות על חטא באופן אישי, אך רבים הודו כי העיתונות יושר כלייהתיקשורת נשאו בי אחריות רבה למחול. העיתונות השתתפה במסע ספינת-השוסים מששת-הימים ליום-הכיפורים. הם עזרו ליצור את תמונת העולם של "יהי אנהנו". אנהנו ואססנו עור, אנהנו הסופרמנים, אנהנו הצבא הכ בלתי-מנוחה. אנהנו גיבורי-ההילה.

אך מי שקויה כן העיתונות טיק מסקי גה ותגורו על עצמה תורת-הים החדשה בעיקבות המלחמה. טעה. במהרה נשכח העול יום-יום הגישה העיתונות לאורת צורר דיעות מובחרות ומנופות, שהתאימו בדיוק להשקפת-העולם של השליטים בכלי-התיקשורת. ישראל היא המעצמה העולמית מס' 1. ארצות-הברית היא מושבה ישראלית. על הערבים אין טעם לדבר, מפני שהם חסרי-כוח, וגם אין עם מי לדבר, מפני שהם זוממים להשמידנו. מה שטוב